

Dobre prakse – Održivi razvoj – (Ciljevi održivog razvoja) – ITALIJA –

Izveštaj je pripremljen u okviru projekta Empower – learn – led – Expand: YOUth4SDGs changing the rules transforming our world

Podrška Evropske komisije proizvodnji ove publikacije ne predstavlja potporu sadržaju koji odražava samo stavove autora i Komisija ne može biti odgovorna za upotrebu sadržanih informacija.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dobre prakse u Italiji na polju održivog razvoja i ciljeva održivog razvoja

Dobra praksa 1 – Javni sektor

Agencija za teritorijalnu koheziju

Agency for Territorial Cohesion

Sve zemlje su pozvane da se obavežu na definisanje sopstvene strategije održivog razvoja kako bi postigle svoje ciljeve i saopštile svoja postignuća u procesu koji koordinira UN. UN godišnje procenjuje svaku državu putem Političkog foruma na visokom nivou (High-level Political Forum – HLPF) koji procenjuje napredak, rezultate i izazove za sve zemlje, te nacionalno i međunarodno javno mnjenje.

Osim toga, svake četiri godine u

Generalnoj skupštini UN-a vodi se rasprava o implementaciji Agende 2030, u prisustvu šefova država i vlada: prva takva revizija održana je u septembru 2019.

U Italiji je osnovan upravni odbor “Benessere Italia”, telo kabineta premijera odgovorno za “koordinaciju, praćenje, merenje i poboljšanje politika svih ministarstava u ime dobrobiti građana”. Korak napred kako bi se Italiji obezbedilo upravljanje za Agendu 2030, alat koji će omogućiti vladi da promoviše pravednu i održivu dobrobit kroz definisanje novih pristupa i novih politika.

Pravedna i održiva regeneracija teritorija, mobilnost i teritorijalna kohezija, energetska tranzicija, kvalitet života i kružna ekonomija pet su makro područja u kojima se razvijaju njene politike. Oni stavljaju pojedinca u središte i imaju za cilj promociju zdravih stilova života, definisanje uravnoteženog životnog veka, dizajn poštenih životnih uslova, promociju akcija usmerenih na ljudski razvoj i celoživotno učenje.

Na nacionalnom nivou, Nacionalna strategija održivog razvoja **National Sustainable Development Strategy (NSSD)** je instrument za koordinaciju implementacije Agende 2030.

Nacionalna strategija održivog razvoja 2017-2030. glavni je alat za stvaranje novog kružnog ekonomskog modela sa niskim emisijama CO₂, otpornim na klimatske promene i druge globalne promene koje izazivaju lokalne krize, kao što je, na primer, gubitak biodiverziteta, modifikacija osnovnih biogeohemijskih ciklusa (ugljenik, azot, fosfor) i promene u korišćenju zemljišta.

Quali sono gli indicatori (SDGs) in Italia e cosa ci dicono del nostro Paese

ANGELA FERRUZZA
Istat

Inovativni aspekt Agende 2030 je fokus na nejednakost. U nedostatku odgovarajuće strategije intervencije, nekoliko faktora može doprineti polarizaciji između različitih situacija. Zbog toga je neophodno identifikovati i deliti politike koje mogu podstaći rast i učiniti ga održivim na duži rok.

Nacionalna strategija održivog razvoja zasnovana je na višedimenzionalnom pristupu prevazilaženja ekonomskih, ekoloških i društvenih nejednakosti i na taj način teži održivom, uravnoteženom i inkluzivnom razvoju. Ovaj pristup podrazumeva upotrebu širokog spektra instrumenata, uključujući budžetske politike i strukturne reforme.

Strukturisana je u pet oblasti intervencije, koje odgovaraju “5P” održivog razvoja predloženih Agendom 2030, od kojih svaka sadrži strateške izbore i strateške ciljeve za Italiju, povezane sa ciljevima održivog razvoja Agende 2030 i podsećajući na duboku međusobnu vezu između ekonomske dinamike, društvenog rasta i kvaliteta životne sredine, aspekte poznate i kao tri stuba održivog razvoja.

- **Ljudi:** borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti i promovisanje zdravlja i blagostanja kako bi se obezbedili uslovi za razvoj ljudskog kapitala;
- **Planeta:** obezbeđivanje održivog upravljanja prirodnim resursima, suzbijanje gubitka biodiverziteta i zaštita ekoloških i kulturnih dobara;
- **Prosperitet:** afirmisanje održivih modela proizvodnje i potrošnje, garantovanje kvalitetnog zapošljavanja i obuke;
- **Mir:** podsticanje nenasilnog i inkluzivnog društva, bez diskriminacije. Borba protiv ilegalnosti;
- **Partnerstvo:** intervencije u različitim oblastima na integrisan način.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BROJ PROJEKTA: 2018-3-IT03-KA205-014904
*Empower - Learn – Lead - Expand: Youth4SDGs
Changing the Rules Transforming our World*

Dobra praksa 2 – Privatni sektor

CSR Manager Network

CSR mreža menadžera u Italji je:

- Laboratorija za razvoj veština, u kojoj menadžeri CSR-a prikazuju svoja iskustva, upoređuju se sa najboljim italijanskim i stranim praksama, uče o novim modelima, pristupima, standardima;
- Trgovačko udruženje koje promoviše, unutar i izvan kompanije, profesiju koja se brzo razvija;
- Telo za predstavljanje i dijalog sa političkim svetom, poslovnim udruženjima, sindikatima, ekološkim udruženjima i drugim nevladinim organizacijama i trećim sektorom;
- Centar za promociju i eksperimentisanje održivosti, jer doprinosi širenju kulture održivosti aktivnim učešćem u nacionalnim i međunarodnim debatama;
- Italijanski čvor mreže sličnih udruženja koja se razvijaju u celom svetu, čiji pripadnici omogućavaju bolje ostvarivanje gore navedenih ciljeva.

Platforma je stvorena sa posebnim ciljem analize motivacije, procesa, procedura, rezultata i procesa za poboljšanje i rast razmenom vrlih iskustava o održivosti koje je zabeležio poslovni (i neposlovni) sektor kako na strateškom tako i na operativnom nivou.

Zbirka konkretnih slučajeva pruža direktan pristup njihovoj vizualizaciji i temeljnoj analizi.

Ovo je, na primer, format inovativne bio-rafinerije koja radi na cilju održivog razvoja 7.

Best practice Gruppo Hera

Hera Group je posvećena borbi protiv klimatskih promena i smanjenju fosilnih goriva u svim svojim operacijama. Projekat koji se bolje nosi sa izazovom cilja 7 “Dostupna i obnovljiva energija” je stvaranje potpuno integrisane biorafinerije u Sant’Agata Bolognese. Mašina će moći da preradi 100.00 tona organskog otpada godišnje i 35.000 tona zelenog otpada iz odvojenog sakupljanja otpada. To će dovesti do toga da će do 2018. godine Hera Group proizvesti oko 20.000 tona visokokvalitetnog đubriva i više od 7,5 miliona m³/y biometana, koji mogu dospeti direktno u domove nakon što se unesu u distributivne mreže. Štaviše, godišnja proizvodnja biometana će izbeći upotrebu više od 6.000 tona fosilnih goriva i 14.600 tona emisije CO₂.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BROJ PROJEKTA: 2018-3-IT03-KA205-014904
*Empower - Learn - Lead - Expand: Youth4SDGs
Changing the Rules Transforming our World*

Dobra praksa 3 – Treći sektor

Italian Alliance for Sustainable Development

(ASVIS) – Italijanska alijansa za održivi razvoj osnovana je 3. Februara 2016. godine, na inicijativu Fondacije Unipolis i rimskog univerziteta "Tor Vergata", radi podizanja svesti u italijanskom društvu, ekonomskim akterima i institucijama od značaja za Agendu 2030 i njihovoj mobilizaciji zarad postizanja ciljeva održivog razvoja putem:

- razvijanja kulture održivosti na svim nivoima, usmeravanja obrazaca proizvodnje i potrošnje u tu svrhu;
- analiziranja implikacija i mogućnosti za Italiju povezanih sa Agendom za održivi razvoj;
- doprinošenja definisanju italijanske strategije čiji je cilj postizanje ciljeva održivog razvoja (takođe korišćenjem analitičkih alata i alata za predviđanje koji pomažu u definisanju politika za održivi razvoj) i stvaranje sistema za praćenje napretka Italije ka postizanju ciljeva održivog razvoja.

Savez trenutno okuplja više od 290 najvažnijih institucija i mreža civilnog društva, kao što su:

- udruženja koja predstavljaju socijalne partnere (poslovna udruženja, sindikati i treći sektor);
- mreže udruženja civilnog društva koje se bave posebnim ciljevima (zdravlje, ekonomsko blagostanje, obrazovanje, rad, kvalitet životne sredine, rodna ravnopravnost, itd.);
- udruženja lokalnih vlasti;
- univerziteti i javni i privatni istraživački centri i srodne mreže;
- udruženja aktivnih u svetu kulture i informisanja;
- italijanski članovi međunarodnih udruženja i mreža aktivnih u oblasti održivog razvoja.

Posvećenost ASVIS-a ima oblik posebnih ciljeva, kao što su:

- podizanje svesti javnih i privatnih operatera, javnog mnjenja i pojedinačnih građana o Agendi za održivi razvoj, uz istovremeno promovisanje širokog znanja o trendovima koji su u toku u pogledu ciljeva održivog razvoja i onih koji se očekuju u budućnosti, kroz upotrebu svih medija;
- predlaganje politika čiji je cilj postizanje ciljeva održivog razvoja i izražavanje mišljenja o mogućim zakonodavnim intervencijama, sa posebnim osvrtom na prevazilaženje postojećih praznina između različitih regiona naše zemlje i nejednakosti između različitih društveno-ekonomskih grupa;
- promovisanje obrazovnog programa za održivi razvoj, sa posebnom pažnjom na mlađe generacije;

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BROJ PROJEKTA: 2018-3-IT03-KA205-014904
*Empower - Learn – Lead - Expand: Youth4SDGs
Changing the Rules Transforming our World*

- stimulacija istraživanja i inovacija za održivi razvoj, promovišući širenje dobre prakse razvijene u inostranstvu i Italiji i inovativnih predloga koji dolaze iz istraživačkog sistema u cilju podsticanja eksperimentisanja na lokalnom i nacionalnom nivou, usvajanja od strane preduzeća i javne uprave;
- doprinošenje pripremi odgovarajućih alata za praćenje postizanja ciljeva u Italiji, takođe u odnosu na posebne grupe zainteresovanih strana (preduzeća) i na lokalni teritorijalni kontekst (zajednice i gradovi), koristeći maksimalno postojeće sisteme, poput pokazatelja ravnopravnog i održivog blagostanja;
- promovisanje razvoja analitičkih alata korisnih za procenu uticaja ekonomskih, društvenih i ekoloških politika i za minimiziranje troškova prelaska na održivost, identifikovanje kompromisa između različitih politika i predlaganje mera za njihovo poboljšanje.

Čime se ASVIS bavi?

Politike održivog razvoja jedan je od ciljeva ASVIS-a i upravo služi da doprinese osmišljavanju politika koje će Italiju staviti na put održivog razvoja, ubrzavajući implementaciju Agende 2030 u Italiji. Kroz stalni dijalog sa nadnacionalnim, nacionalnim i lokalnim institucijama, privatnim sektorom i civilnim društvom, Alijansa je posvećena podsticanju razvoja kulture održivosti na svim nivoima.

Informacije ASVIS za cilj ima obraćanje stručnjacima i široj javnosti kako bi se podigla svest među sve širim slojevima stanovništva i povećalo znanje o aktuelnosti i hitnosti Agende 2030. Osim toga, cilj joj je da pomogne u razumevanju međusobne povezanosti ciljeva održivog razvoja, koji blisko utiču na sve sfere svakodnevnog života. Poslednjih godina, pitanja održivosti polako su počela da prodiru u masovnu komunikaciju, posebno u borbu protiv klimatskih promena, takođe zahvaljujući mladim ljudima iz organizacije Fridays for Future, a javno mnjenje je postalo sve informisanije o Agendi 2030, ali još uvek postoji potreba da se saopšti hitnost ovih pitanja i da se upozori na rizik od neistina.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BROJ PROJEKTA: 2018-3-IT03-KA205-014904
*Empower - Learn – Lead - Expand: Youth4SDGs
Changing the Rules Transforming our World*

Obrazovanje za održivi razvoj kroz:

- Obrazovni materijali i inicijative koje promoviše ASVIS, takođe u saradnji sa drugim organima civilnog društva;
- Škole naprednih obuka, kurseva i Master diploma koje organizuje i promoviše ASVIS;
- Spisak dobrih praksi koje sprovode saveznici i saradnici Alijanse za širenje tema Agende 2030.

Festival of Sustainable Development /Festival održivog razvoja/ koji traje 17 dana u celoj zemlji.

Database about SDGs /Baza podataka o Ciljevima održivog razvoja/ u Italiji i Evropi